

Svarbi informacija rengiantiems teisės aktus

2016-12-12

Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, II skyriaus pirmojo skirsnio „Bendrosios nuostatos“ 5 ir 6 punktai

5. Teisės aktų projektai turi atitikti Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintus teisėkūros principus ir kitus šiame įstatyme nustatytus įstatymo ir kito teisės akto formos, struktūros, turinio, teisės terminijos reikalavimus ir bendrinės lietuvių kalbos normas. Teisės aktų projektai taip pat turi atitikti Rekomendacijose ir Dokumentų rengimo taisyklėse nustatytus teisės akto formos, struktūros ir teisės technikos reikalavimus.

6. Rengiant teisės akto projektą, laikomasi šių reikalavimų:

6.1. Teisės akto pavadinimas (antraštė) turi glaustai atspindėti teisės akto reguliavimo dalyką. Teisės akto turinys turi atitikti jo paskirtį, tekstas dėstomas glaustai, logiškai ir aiškiai, be prieštaravimų. Teisės akto straipsnio ar punkto tekstas nekartojamas kituose straipsniuose ar punktuose. Pirmą kartą tekste minimas pavadinimas negali būti trumpinamas, išskyrus, kai įstatyme teikiamos nuorodos į Europos Sąjungos teisės aktus, jeigu jie nurodyti įstatymo priede.

6.2. Teisės akte nevartotini bendriniai kitų kalbų žodžiai, išskyrus kai kuriose srityse iš tradicijos vartojamus nelietuviškus žodžius ar jų junginius (dažniausiai lotyniškus). Prireikus kitos kalbos žodis (dažniausiai terminas) gali būti nurodomas skliaustuose greta lietuviškojo.

6.3. Svetimžodžiai keičiami lietuviškais atitikmenimis, laikantis Svetimžodžių keitimo lietuviškais atitikmenimis tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. lapkričio 6 d. nutarimu Nr. 1340 „Dėl tarmių ir etninių vietovardžių išsaugojimo 2001–2010 metų programos ir Svetimžodžių keitimo lietuviškais atitikmenimis tvarkos aprašo patvirtinimo“, reikalavimų.

6.4. Vartojami tik sunorminti vietovardžiai.

6.5. Teisės aktų terminai turi būti tikslūs ir taisyklingi, derėti su jau galiojančių nacionalinių, ypač tos pačios srities, teisės aktų terminais. Viename įstatyme apibrėžta sąvoka neturi būti apibrėžiama kituose įstatymuose, nebent specialiajame įstatyme pateikta sąvokos apibrėžtis yra būdinga tik tam tikrai santykių sričiai (tokiu atveju turėtų būti paminėta, kad šios sąvokos turinys yra būtent toks tik tam tikroje srityje). Įstatymų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose neturi būti dar kartą apibrėžiamos įstatymuose jau apibrėžtos sąvokos, tačiau gali būti apibrėžiamos tik tame įgyvendinamajame teisės akte vartojamos sąvokos. Prireikus teisės akto tekste galima vartoti termino trumpinį, kuris rašomas po termino skliaustuose neparyškintomis raidėmis, pavyzdžiui, Antrinė valstybės garantuojama teisinė pagalba (toliau – antrinė teisinė pagalba). Sąvokos ir jas įvardijantys terminai turi būti suderinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

6.6. Teisės akte turi būti aiškiai ir nedviprasmiškai apibrėžiamos asmenų, kuriems taikomas teisės aktas, teisės ir pareigos.

6.7. Teisės normos turi derėti tarpusavyje, žemesnės galios teisės aktai neturi prieštarauti aukštesnės galios teisės aktams. Įstatymų įgyvendinamieji teisės aktai negali pakeisti paties įstatymo ir sukurti naujų bendro pobūdžio taisyklių, kurios savo galia konkuruotų su įstatymo normomis, taip pat negali praplėsti ar susiaurinti įstatymuose numatyto teisinio reguliavimo.

6.8. Priėmus teisės aktą, kuriame nustatomas naujas teisinis reguliavimas, visi šiam reguliavimui prieštaraujantys teisės aktai ar jų atskiros nuostatos turi būti pripažinti netekusiais galios arba pakeisti.